

НАШЕ

Газета виходить

щотижня

з липня 1967 року

ЖИТТЯ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 45 (331)

Субота, 17 листопада 1973 р.

Ціна 2 коп.

ХТО ПОПЕРЕДУ?

ВИКОНАННЯ ПЛАНУ
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ
ПІДПРИЄМСТВАМИ
СИСТЕМИ УТОГ
ЗА ДЕСЯТЬ МІСЯЦІВ
1973 р.

(в тисячах карбованців)

	План	Фактично	Процент виконання
Сумське	939	1064	113,3
Львівське-1	3831	4090	106,8
Садгірське	1932	2060	106,6
Івано-Франківське	4780	5089	106,5
Дрогобицьке	925	985	106,5
Ужгородське-2	2397	2549	106,3
Львівське-2	2784	2956	106,2
Полтавське-1	2684	2848	106,1
Харківське-1	1545	1628	105,4
Донецьке	2315	2425	104,7
Білоцерківське	2230	2341	104,5
Київське-3	501	523	104,4
Запорізьке	3010	3139	104,3
Одеське-2	2020	2103	104,1
Одеське-1	620	644	103,9
Комунарське	972	1010	103,9
Полтавське-2	783	813	103,8
Ждановське	1336	1386	103,7
Харківське-2	5210	5404	103,7
Київське дослідне	4015	4160	103,6
Єнакіївське	590	611	103,5
Бродівське	1225	1269	103,4
Херсонське	1480	1527	103,2
Дніпродзержинське	2139	2208	103,2
Слов'янське	1296	1338	103,2
Одеське-3	1780	1831	102,9
Лубенське	1888	1942	102,9
Вінницьке	2057	2118	102,9
Ровенське	736	756	102,7
Чернівецьке	1636	1680	102,7
Кіровоградське	1005	1031	102,6
Сімферопольське	1211	1243	102,6
Черкаське	1066	1093	102,5
Дніпропетровське	2085	2138	102,5
Ужгородське-1	797	816	102,4
Лебединське	531	544	102,4
Артемівське	2484	2542	102,3
Ворошиловградське	3857	3944	102,2
Конотопське	3231	3302	102,2
Чернігівське	3093	3155	102,0
Кам'янець-Подільське	1814	1842	101,5
Житомирське	3287	3335	101,4
Миколаївське	596	602	101,0
Київське-1	1051	1014	96,5
ВСЬОГО:	85764	89098	103,9

Ударниця комуністичної праці Олександра Гричина працює на Херсонському УВП. Виробничі показники швей-мотористки—130—135 процентів щозміни.

Фото Ф. САВЕНКА.

V ПЛЕНУМ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УТОГ

12 листопада в приміщенні будинку відпочинку «Сосновий бір» (Пуца-Водиця) відбувся черговий, V пленум Центрального правління Українського товариства глухих.

З доповіддю «Підсумки виробничо-господарської діяльності Українського товариства

РАДЯНСЬКІ люди урочисто і радісно відзначили славу річницю Батьківщини—56-ті роковини Великого Жовтня, — говорить доповідач, — і впевнено, під керівництвом Центрального Комітету КПРС, здійснюють історичні накреслення XXIV з'їзду КПРС.

Робота пленуму, як відзначалося у доповіді, проходить в обстановці великого трудового і політичного піднесення, яке викликає стремлінням радянських людей успішно завершити державні плани третього, вирішального року п'ятиріччя.

У доповіді наведені дані ЦСУ СРСР про виконання промислової дев'ятимісячної програми, які переконливо свідчать про те, що намічені XXIV з'їздом КПРС плани дев'ятої п'ятирічки успішно ітілюються у життя: приріст промислової продукції по країні становить 7,3 процента, продуктивність праці — 5,8 процента.

Значних успіхів добилися промислові підприємства усіх союзних республік. Великий вклад внесли і хлібороби нашої Батьківщини. Трудівники полів Росії зазнали в засіки держави понад 3 мільярди пудів зерна, хлібороби України — понад один мільярд пудів, хлібороби Казахстану — понад один мільярд пудів зерна.

У Всесоюзному соціалістичному змаганні мільйонів трудівників незмінним гаслом стало: сьогодні

працювати краще ніж вчора, а завтра — краще ніж сьогодні.

— Разом з усім радянським народом, — говорить А. Х. Семко, — трудящі Українського товариства глухих, перетворюючи в життя рішення XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України, націлюють свої зусилля на збільшення обсягу виробництва, поліпшення якості продукції, підвищення продуктивності праці, ефективності виробництва і піднесення рівня організаційної, культурно-освітньої та політико-виховної роботи — успішно виконують підвищені соціалістичні зобов'язання третього року п'ятиріччя.

За дев'ять місяців цього року підприємства Товариства план з обсягу реалізації продукції виконали на 104,6 процента — з плану 76 мільйонів фактично реалізовано продукції на 79 мільйонів 538 тисяч карбованців, або на 6,4 процента більше проти відповідного періоду минулого року. План по валовій продукції виконано на 103,4 процента, або на 6 мільйонів 592 тисячі карбованців більше, ніж за 9 місяців 1972 року.

Доповідач відзначив, що план по всіх найголовніших виробках, за деяким виключенням (світлотехнічне обладнання і газосвітні трансформатори) — виконано. Понад план, за рахунок резервів виробництва, випущено продукції на 420 тисяч карбованців і тільки за рахунок мобілізованих внут-

ришніх резервів у півріччі одержано 456 тисяч карбованців економії. Колективи УВП за дев'ять місяців одержали прибутків 12 мільйонів сорок чотири тисячі карбованців. Над план одержано 1 мільйон 370 тисяч при зобов'язанні на 1973 рік — 1 мільйон карбованців. План нагороджень виконали усі УВП. Успішне виконання планових завдань за три квартали дає підстави гадати, що план випуску і реалізації продукції буде виконано до 20 грудня, а не 25-го, як взято по соціалістичному зобов'язанню.

Велику роботу провели колективи УВП по впровадженню у виробництво нових видів виробів, по зниженню трудомісткості виробничої програми, заходів з наукової організації праці. Із 54 нових видів виробів і моделей одягу—24 виробів і моделі були впроваджені у виробництво вперше. На Одеському УВП-3, Ужгородському УВП-1, Полтавському УВП-2, Харківському УВП-2, Дрогобицькому та на інших підприємствах цьому питанню приділяють постійну увагу.

У звітному періоді, — продовжував доповідач, — у виробництво впроваджено 318 заходів із наукової організації праці з економічним ефектом понад 235 тисяч карбованців, зниження трудомісткості процесів виробничої програми на 328 тисяч карбованців дало можливість зекономити фонд зарплати

на 126 тисяч 300 карбованців. У виробництво впроваджено 276 раціоналізаторських пропозицій з економічним ефектом понад 140 тисяч і 127 заходів з нової техніки — економія 101 тисяча карбованців.

Велика робота проведена по спеціалізації і кооперуванню деяких підприємств, це певним чином позначилося на поліпшенні випуску продукції.

Проте, як відзначалося в доповіді, поряд із поліпшенням виробничо-господарської діяльності, підвищенням ефективності виробництва в цілому на учбово-виробничих підприємствах, — на окремих УВП є ще немало недоліків в роботі. В окремі місяці не виконували планових завдань Житомирське, Білоцерківське, Ждановське, Артемівське, Лубенське, Кам'янець-Подільське, Кіровоградське та інші УВП.

План дев'яти місяців не виконав колектив Київського УВП-1 по оптико-механічному обладнанню та вріладах, колектив Запорізького — по світлотехнічному обладнанню та газосвітних трансформаторах.

Доповідач детально доповів членам пленуму про вкрай незадовільну організацію виробничих справ адміністрацією Запорізького УВП. Не дивлячись на неодноразові рішення президії ЦП УТОГ і попередження про наявність серйозних промахів у керів-

ПЕРЕМОЖЦІВ ВИЗНАЧЕНО

Президія Центрального правління УТОГ та Республіканського комітету профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств підбили підсумки республіканського соціалістичного змагання учбово-виробничих підприємств Товариства за III квартал.

Перше місце присуджено Київському дослідному підприємству, що ось уже протягом трьох кварталів нинішнього року домагається найкращих результатів. Так, у минулому кварталі підприємство перевиконало зобов'язання по випуску надпланової продукції на 46 тисяч карбованців і додатково реалізувало виробів на 66 тисяч карбованців. В результаті цього одержано надпланового прибутку 41,5 тисячі карбованців. Крім цього, трудомісткість виробничої програми знизилась на 52 тисячі нормо-годин при зобов'язанні 18,3 тисячі.

Друге місце завоювали виробничники Херсонського УВП. Підприємство взяло підвищені зобов'язання з якими успішно справляється. Херсонці всі три квартали перевиконали соціалістичні зобов'язання. У третьому кварталі вони випустили надпланової продукції на 13 тисяч карбованців і реалізували швейних виробів на 15 тисяч карбованців більше, ніж було передбачено завданням. Колектив підприємства одержав на 21,8 тисячі карбованців прибутку більше, ніж було заплановано.

Третє місце завоювало Донецьке УВП. Трудівники цього колективу протягом дев'яти місяців працювали ритмічно, значно перевиконали план по випуску продукції та її реалізації, а також підвищили продуктивність праці, збільшили випуск товарів народного споживання.

Значних успіхів у виконанні соціалістичних зобов'язань досягли колективи трудівників Вінницького, Слов'янського, Львівського-1, Бродівського, Львівського-2, Чернівецького та інших учбово-виробничих підприємств.

Підсумки роботи УВП нашого Товариства показують, що на деяких підприємствах не виконують взяті соціалістичні зобов'язання. Так, на Миколаївському УВП протягом дев'яти місяців не справилися з випуском надпланової продукції та її реалізацією в обсязі, передбаченому зобов'язаннями колективу. Дніпропетровське, Запорізьке, Одеське-1 та Ровенське УВП протягом трьох кварталів не виконали зобов'язань по випуску надпланової продукції. Такі ж факти мають місце на Дніпродзержинському, Білоцерківському, Житомирському та інших підприємствах.

Деякі УВП не виконали взятих зобов'язань по впровадженню у виробництво раціоналізаторських пропозицій, нової техніки, заходів НОП, а також намічених рубежів по зниженню трудомісткості виробничої програми та інших пунктів.

ПЕРЕМОЖЦІ 1973

Президія Центрального правління Українського товариства глухих та президія Українського Республіканського комітету профспілки робітників місцевої промисловості та комунально-побутових підприємств прийняли спільну постанову про нагородження кращих виробничників підприємств УТОГ знаком «Переможець соціалістичного змагання 1973 року» та свідоцтвами.

Всі нагороджені достроково виконали соціалістичні зобов'язання і вже сьогодні працюють в рахунок 1974 року.

Одними із перших цієї нагороди удостоєні: робітники Київського дослідного підприємства Білик Д. П., І. К. Кома, В. І. Кривоугбенко, Д. М. Бутрин; трудівники Житомирського учбово-виробничого підприємства Н. П. Докійчук, В. Д. Каштанова, В. І. Іванченко та багато інших представників УВП Товариства.

Незабаром цією почесною нагородою буде відзначена ще велика група виробничників підприємств УТОГ.

Продовження див. на 2 стор.

V Пленум Центрального правління УТОГ

(Продовження. Початок див. на 1 стор.)

нищві підприємством, постійну допомогу адміністрації Запорізького УВП по ліквідації недовиконаних — колишній директор цього УВП Воронцов і його безпосередній підлегли проявили повну безгосподарність у вирішенні найголовніших питань виробництва, виявилися недалекоглядними організаціями і керівниками, за що в свій час були звільнені з роботи. Питання зняття з виробництва застарілої продукції, яка не мала попиту, налагодження і освоєння випуску нової продукції, ці керівники вирішували роками та так і не вирішили. Господарство підприємства занедбали. Справа дійшла до того, що виробничий корпус почали руйнувати підірвані води. Головний корпус став аварійним — виявилось, що каналізаційні і водопровідні колодязі були захаращені і на протязі трьох років вода руйнувала фундаменти корпусів.

— Результат не заставив себе чекати, — говорить доповідач, — довелося терміново, буквально в аварійному порядку вести роботи по ліквідації загрози.

У доповіді відзначалося, що на деяких підприємствах фонди соціально-культурних заходів, житлового будівництва, матеріального заохочення і розвитку підприємства використовуються іноді не за призначенням. Зокрема, на Вінницькому, Житомирському, Одеському-3, Харківському №1 і №2, Херсонському та на інших УВП встановлено однаковий процент премій для всіх категорій робітників без урахування особистого вкладу робітника у загальний доробок підприємства.

Для заохочення премії деякі керівники підприємств необгрунтовано переаховують із фонду соціально-культурних заходів і житлового будівництва у фонд матеріального заохочення, витрачають на виплату заробітної плати, відпускних, на відрядження, покриття збитків підприємства тощо.

За рахунок фонду розвитку підприємства Слов'янське, Кам'янець-Подільське, Сімферопольське, Білоцерківське, Кіровоградське, Лубенське УВП — прибули різні господарські речі: холодильники, пральні машини, телевізори тощо, замість того, щоб ці кошти використати за прямим призначенням.

Помічається і інша сторона: фонди розвитку виробництва подекуди зовсім не використовуються.

Зупинившись на фінансово-господарській діяльності УВП, доповідач піддав гострій критиці керівників Харківського УВП-1, Київського УВП-1, Ворошиловградського УВП за допущення надурочних робіт, втрати від бракованої продукції. На окремих УВП мали місце нестачі матеріальних цінностей, незаконні виплати грошей.

Окремим питанням в доповіді стояло питання про якість продукції, яку виготовляють підприємства Товариства.

— У звітному періоді, — говорить тов. Семко А. Х., — питання поліпшення якості продукції надалося першорядне значення. — За якістю продукції, технологією її виготовлення відповідно до діючої документації, зовнішнього оздоблення і товарного вигляду здійснювався постійний контроль в лабораторіях УВП, проводилася відомча перевірка.

За станом на 1 жовтня повністю атестована продукція 37 підприємств і на 5 УВП — частково. Всього атестовано 439 виробів із них — 435-ти присвоєна I-ша категорія якості. Внаслідок проведеної атестації поліпшилась якість виробів, одночасно були розроблені заходи подальшого поліпшення якості.

Проте, як вказувалося в доповіді, на окремих УВП є ще випадки неясного випуску продукції, несерйозного підходу до проведення атестації, як це мало місце на Ки-

ївському УВП-1, Сумському, Запорізькому УВП. Рівенське, Черкаське УВП не розробили планів інженерно-технічних заходів по підвищенню якості, не забезпечили випуску продукції по якості на рівні вимог атестації.

Безвідповідально до атестації продукції віднеслись керівники Харківського УВП-1. В цьому році споживачі придіяли цьому підприємству три серйозні претензії — повернуто 500 штук фільмів, 250 штук МІС-4100 і МІС-4200, які визнані неякісними. Лише за вісім місяців цього року втрати від бракованої продукції на Харківському УВП-1 становлять 3363 карбованців.

Питання якості на Харківському УВП-1 випало із поля зору керівництва і його директора Т. Єни. І в минулому році справи з якістю продукції на цьому підприємстві були не кращі, але, як видно, дирекція УВП не зробила для себе висновків із цього. На підприємстві за 8 місяців цього року звільнено 80 чоловік, серед них 18 чоловік глухих. За цей час зареєстровано понад 150 людино-днів прогулів, незаконні відпустки з дозволу адміністрації становлять 137 людино-днів.

Не кращий стан на цьому УВП із використанням техніки. На складах підприємства лежить невстановленого обладнання на суму 25645 карбованців і неликвідів на 2349 карбованців. Територія УВП захаращена матеріалами, напівфабрикатами, тарою, готовими виробами — все це лежить під відкритим небом. Випуск готової продукції тут ведуть прямо із цехів, доступ до яких вільний, охорона не забезпечена.

В доповіді відзначено, що в звітному періоді значний вклад у технічний прогрес підприємств вніс колектив Проектно-конструкторського бюро УТОГ. Особливу увагу було приділено вивченню і впровадженню у виробництво передового досвіду споріднених підприємств, освоєння нової техніки, розроблювались нові нормативи та інше.

За дев'ять місяців ПКБ розробило 300 одиниць робочих креслень, технічних описів, нестандартного обладнання, технологічного оснащення. Були вироблені норми витрат матеріалу, виготовлені карти технічного рівня і якості на 383 виробі. Розроблена документація на 13 нових моделей і 22 конструкції на швейно-трикотажні вироби та інші роботи.

Колектив ПКБ велику увагу приділяв моделюванню та конструюванню швейних виробів побутового призначення та спеціального робочого одягу. Колектив ПКБ надавав допомогу підприємствам в складанні планів з наукової організації праці, розробки інструкцій з техніки безпеки та промислової санітарії.

Лабораторія сурдотехніки закінчила робочі креслення на установку для дослідження слуху методом умовного рефлексу та ігрової аудіометрії, дослідні зразки індивідуальних звукових підсилювачів, модернізовано підсилювач апарату колективного користування «Звук-12» з виходом на параметри приладу «Спектр».

Як відмічалося в доповіді, що поряд з покращенням у роботі ПКБ є ще істотні недоліки. ПКБ ще не стало центром спрямованої думки технічного розвитку підприємств Товариства, незавжди оперативні і точно вирішується питання і недостатньо надається допомога УВП у впровадженні розробленої технічної документації.

В доповіді відзначено, що успішна робота підприємств Товариства у багатьох випадках залежить від забезпечення їх сировиною, матеріалами та відповідним обладнанням. В поточному році підприємства, організації й установи в основному були забезпечені фондами на сировину, матеріали та обладнання.

Президія Центрального правління приймала рішучі міри по забезпеченню УВП, особливо неможливих, об'єктів будівництва необхідними матеріалами та обладнанням. Деякі труднощі в постачанні сировини та матеріалами відчували Київське УВП-1, Запорізьке. Труднощі у постачанні сировини, матеріалів та обладнання були ви-

кликани в першу чергу через неузгодженість у роботі відділів ЦП УТОГ, зокрема планування виробництва з плануванням постачання, а це іноді ставить підприємства у важкі умови. Другою причиною, яка ускладнювала роботу підприємств, є несерйозне відношення окремих працівників постачання щодо реалізації фондів.

Погано реалізують фонди на сировину, матеріали та обладнання Черкаське, Київське-1, Київське дослідне, Полтавське-2 та інші.

У звітному періоді проведена відповідна робота по зниженню лишків сировини, матеріалів та обладнання на підприємствах Товариства. Проте, як вказувалося в доповіді, облік лишків на підприємствах ведеться недостатньо. На підприємствах їх числиться на 97,9 тисячі карбованців — в три рази більше, ніж за даними, які мають відділи ЦП УТОГ.

В доповіді була відзначена робота, яку вели підприємства на будівельних майданчиках. В поточному році було заплановано будівництво 17 об'єктів, з них — 7 потрібно було ввести в експлуатацію в цьому році. На капітальні затрати було асигновано 6 мільйонів 988 тисяч карбованців. За дев'ять місяців план будівельних робіт виконано на 2 мільйони 602 тисячі карбованців, у тому числі будівельно-монтажних робіт на 1 мільйон 650 тисяч карбованців. У звітному періоді введено в експлуатацію лише один житловий будинок на 70 квартир на Миколаївському УВП.

В доповіді відзначено незадовільну роботу Сумського УВП, Харківського УВП-2, Бродівського, Київського-1 по введенню в експлуатацію житлових будинків, гуртожитків, виробничих корпусів.

Будівництво об'єктів 1973 року було забезпечено всім необхідним. Невиконання плану будівельних робіт пояснюється безвідповідальністю керівників підприємств, голів об'єднань.

В доповіді значне місце було відведено питанню добору і розстановки кадрів. Особливо підкреслювалось на необхідності створення резервів кадрів, висунути молодих на роботу з більшим обсягом.

В доповіді значне місце було відведено організаційно-масовій та політико-виховній роботі відділів, організацій та культурно-освітніх установ Товариства.

Обласні відділи стали більше приділяти уваги питанням виробничого характеру, організації соціалістичного змагання, праці та культурного відпочинку членів УТОГ.

Значно поліпшився контроль за виконанням прийнятих рішень, за неухильним проведенням в життя рішень партії та уряду. Добре поставлена організаційна робота у Львівському обласному відділі. Перевірка виконання тут розглядається як дієвий засіб підвищення ділових якостей працівників. Велику допомогу в роботі обласній організації надають громадські комісії. Члени громадських комісій лише за перше півріччя 37 разів виїжджали на місця для перевірки і надання допомоги.

В даний час в Товаристві налічується 1734 організації УТОГ. Багатьма обласними відділами приділялась достатня увага питанню професійної підготовки молоді. За дев'ять місяців на підприємствах навчалось різним професіям понад 500 чоловік.

Поліпшився зв'язок культзакладів з виробництвом. В Будинках культури, клубах проводяться цикли лекцій на виробничі теми, вечори передовиків виробництва, тематичні комплексні заходи, присвячені вирішальному року п'ятирічки. Форми і методи клубної роботи постійно удосконалюються. Цьому сприяє широко розгорнуте соціалістичне змагання культзакладів за звання: «Колектив високої культури обслуговування». За два з половиною роки звання «Колектив високої культури обслуговування» завоювали п'ять культзакладів, 15 Будинків культури і клубів, 17 районних і міжрайонних відділів УТОГ.

Велика робота проведена колективами художньої самодіяльності. Чотирьом колективам: Вороши-

ловградському, Житомирському, Івано-Франківському драматичним колективам і Сімферопольському хореографічному присвоєно звання самодіяльних Народних театрів і самодіяльного Народного ансамблю танцю.

У доповіді відзначено велику роботу, яка проводиться на місцях по дальшому розвитку фізичного виховання членів УТОГ. Збірні команди УТОГ брали участь у всесоюзних і республіканських змаганнях. Дев'ять кращих спортсменів УТОГ входять до збірних команд СРСР. В липні 1973 року вони брали участь в XII олімпійських іграх глухих в м. Мальме. Спортсмени нашого Товариства встановили 5 світових рекордів, завоювали 14 золотих, дві срібні і дві бронзові медалі.

Доповідач відзначив, що поряд з певними успіхами в роботі культзакладів є ще й істотні недоліки. В деяких об'єднаннях формально підходять до планування роботи, не проявляють ініціативи, не аналізують виконання планів роботи. Окремі обласні відділи ще недостатньо керують і спрямовують роботу низових відділів, первинних організацій. Мають місце випадки, коли на президії правління об'єднання слухають питання про роботу районного, міжрайонного відділу без присутності їх керівників, постанови приймаються без аналізу стану справ, без конкретних пропозицій як це мало місце у Волинському об'єднанні.

Недостатньо приділяється увага роботі на селі Київським, Миколаївським, Кіровоградським, Харківським та іншими об'єднаннями. Подекуди ще недостатньо приділяється увага розвитку художньої самодіяльності. Деякі колективи припинили своє існування зразу ж після проведення фестивалю.

Одним з істотних недоліків в роботі деяких культзакладів, колективів фізкультури та спорту є відсутність перспективного планування з урахуванням наявних можливостей на місцях. Немає достатньої допомоги культзакладам в цьому питанні з боку науково-методичного кабінету клубної роботи і Української спортивної федерації глухих.

Методкабінетом, федерацією спорту в поточному році не було дано відповідної установки, порад, ніяких методичних посібників або практичних вказівок, як будувати роботу клубів, як вірно організувати фізичне виховання, роботу секцій і спортивних колективів.

Доповідач детально зупинився на питанні організації соціалістичного змагання в третьому, вирішальному році п'ятирічки.

Включившись у Всесоюзне соціалістичне змагання, колективи підприємств взяли на себе підвищені соціалістичні зобов'язання, які успішно виконуються. Соціалістичні зобов'язання по випуску валової продукції виконані на 161 процент, випущено продукції на 915 тисяч карбованців більше проти взятих зобов'язань.

Звання ударників комуністичної праці завоювали 10 тисяч 839 чоловік, в тому числі 5 тисяч 187 чоловік — в системі УТОГ. Звання бригад комуністичної праці завоювали 108 колективів УВП. Соціалістичним змаганням охоплені не тільки колективи підприємств, цехів, дільниць і бригад, але й індивідуально, що являється самою дієвою формою змагання. Добре поставлено соціалістичне змагання на Київському дослідному підприємстві, яке стало заспівувачем змагання у третьому, вирішальному. Три рази це підприємство виходило переможцем в змаганні серед колективів УВП. Перші, другі і треті місця виборювали колективи Донецького, Херсонського, Вінницького, Чернігівського, Полтавського-1, Садгірського підприємств.

Проте, як вказувалося в доповіді, в постанові змагання є ще недоліки й упущення. Деякі підприємства, організації і установи відносять до організації змагання формально, Миколаївське, Дніпропетровське, Одеське-1, Рівненське та деякі інші на протязі одного-трьох кварталів не виконували окремі пункти зобов'язань по випуску валової продукції, реалізації і нагромадженню.

— Підводячи підсумки виробни-

чої діяльності Товариства, — говорить доповідач, — не можна не сказати про те, як виконується завдання п'ятирічки.

План по випуску валової продукції за 2,5 роки виконаний на 103 проценти. За взятими соціалістичними зобов'язаннями за п'ятирічку понад план потрібно випустити продукції на 12 мільйонів карбованців. За два з половиною роки понад план одержано продукції на 7 мільйонів 604 тисячі карбованців. Таким чином, за два з половиною роки уже видно, що п'ятирічний план буде виконаний достроково, тобто 5 грудня 1973 року. Зараз виконання п'ятирічного плану йде з випередженням на 18 днів.

План з обсягу реалізації продукції за цей період виконаний на 103,5 процента, при плані 245 мільйонів 115 тисяч карбованців реалізовано продукції на 253 мільйони 614 тисяч карбованців.

Успішній роботі підприємств сприяло проведення заходів з наукової організації праці, впровадженню передової техніки і прогресивної технології, механізації і автоматизації виробничих процесів, введення в експлуатацію нових виробничих площ та потужностей. За два з половиною роки з наукової організації праці впроваджено 1489 заходів з економічним ефектом 775 тисяч карбованців при плані 600 заходів з економічним ефектом 300 тисяч карбованців.

За два з половиною роки впроваджено 323 заходи з нової техніки з економічним ефектом понад 286 тисяч карбованців. Все це дало можливість підвищити продуктивність праці на 3,8 процента проти плану.

Шість підприємств переведені на двозміну роботу, освоєно і впроваджено у виробництво 156 нових видів виробів і моделей одягу при плані 50 виробів за п'ятирічку. Проте, як сказав доповідач, показники роботи підприємств могли бути кращими, як би на деяких УВП не допускали порушень у виконанні планових завдань. Найбільш відчутні недоліки в питанні капітального будівництва. Невиконання плану капітального будівництва призвело до того, що 12 УВП, виробничі корпуси яких повинні були здані в експлуатацію або реконструйовані, не виходять на завдання п'ятирічки по випуску валової продукції: Київське-1, Житомирське, Дніпропетровське, Харківське-2 та інші.

Доповідач відзначив, що колективи УВП повинні не тільки успішно завершити третій, вирішальний, а й створити необхідний перехідний фонд на майбутній рік.

Обсяг випуску валової продукції в 1974 році складає 113 мільйонів 700 тисяч карбованців — це на півтора процента більше ніж передбачено завданням п'ятирічного плану. Для виконання цього відповідального завдання по випуску продукції народного споживання необхідно мобілізувати всі трудові і технічні резерви, націлити колективи на підвищення продуктивності праці, мобілізацію внутрішніх резервів, раціональне використання виробничих площ і потужностей, економію сировини і матеріалів.

На 1974 рік заплановано здійснити будівництво 10-ти крупних об'єктів в тім числі 7 пускових. В 1974 році буде здійснюватись подальша спеціалізація підприємств, удосконалюватись управління виробництвом. З цією метою намічається створення двох виробничих об'єднань.

Доповідач висловив вивчення, що всі члени УТОГ, колективи УВП, організації і установи Товариства докладуть усіх сил до того, щоб успішно перетворити в життя рішення XXIV з'їзду КПРС, добитися безумовного виконання завдань четвертого року п'ятирічки.

Першому слову для обговорення доповіді надається директору Кіровоградського УВП Цуканову Г. П.

— Колектив нашого підприємства з добрими показниками завершив виконання плану дев'яти місяців, успішно виконано завдання у жовтні, — говорить промовець, — Всенародне свято 56-ту річницю

(закінчення на 3 стор.)

V Пленум Центрального правління УТОГ

Закінчення. Початок
див. на 1, 2 стор.

Великого Жовтня колектив зустрічав високими показниками в роботі за що наше підприємство миським комітетом партії занесено на Дошку пошани.

У своєму виступі т. Цуканов Г. П. розповів про те, що колектив докладає всіх зусиль, щоб достроково завершити завдання третього, вирішального року п'ятирічки. Поряд з тим, він відзначив, що в роботі колективу підприємства є ще недоліки і упущення. Зокрема, у звітному періоді мало місце 29 прогулів, збитки від яких становлять 6 тисяч карбованців недоданої продукції. Мають місце штрафи за простою транспорту, є ще затрати невиробничого характеру, на підприємстві недостатньо висуваються глухі на більшу за обсягом роботу.

Промовець закликав учасників пленуму, що критичні зауваження на адресу УВП вірні і будуть виправлені, колектив візьме нові підвищені зобов'язання на четвертий рік п'ятирічки.

Слово надається голові Закарпатського обласного відділу УТОГ Власову К. М.

Промовець відзначив, що обласний відділ перебудував свою роботу, налагодив постійні зв'язки з учбово-виробничими підприємствами області і разом із адміністрацією УВП вирішує всі виробничі питання. Зокрема, було вказано, що УВП добре підготувалися до роботи в зимових умовах, значно

покращилась робота з молодими кадрами, вчасно і організовано розпочався учбовий рік у групі виробничого навчання. Президія обласного відділу на своїх засіданнях слухає питання пов'язані з виробництвом. Промовець поділився досвідом роботи по керівництву первинними організаціями УТОГ, яких в області налічується 106. Зараз, — сказав промовець, — ми ведемо підготовку до звітно-виборної кампанії. Обласний відділ УТОГ вирішує питання про організацію тринадцяти класів для продовження навчання молодими робітниками. Одночасно на порядку денному роботи обласного відділу стоїть питання про навчання майстрів УВП, які не мають середньої освіти, шляхом організації окремої групи при одному з технікумів міста Ужгорода.

— Наш колектив в цьому році, поряд з випуском основної продукції почав освоєння РПУ-2, — сказав у своєму виступі директор Ждановського УВП Семяніков О. М. Він доповів пленуму, що колектив виконав соціалістичні зобов'язання за дев'ять місяців, а по виробництву вимикачів річна програма була виконана за дев'ять місяців. Поряд з тим він вказав, що на підприємстві є ряд серйозних недоліків в роботі: не було рекламаций, але за дев'ять місяців підприємство одержувало акти про браковану продукцію, помічається ще плінність кадрів, дуже незначна частина серед молодих робітників не виконувала пор-

ми. Промовець сказав, що адміністрація приймає всіх заходів для поліпшення умов праці, закінчується будівництво їдальні, створюються умови для того, щоб молодь набула професію — за дев'ять місяців — 23 чоловіки її одержали. На закінчення свого виступу т. Семяніков О. М. заявив, що колектив в даний час працює над планом 1974 року, в цехах і дільницях проходять робітничі збори, на яких беруться конкретні соціалістичні зобов'язання.

Слово для виступу одержує директор Київського дослідного підприємства Меркатун П. М.

— Колектив нашого підприємства, — говорить промовець, — успішно завершив виконання виробничих планів всіх трьох кварталів. І всі три квартали виходив перевищенням в соціалістичному змаганні серед підприємств Товариства.

Він доповів учасникам пленуму, що колектив підприємства успішно справився з виробничими завданнями жовтня і, що річну виробничу програму буде виконано 21 грудня.

На підприємстві проведена атестація продукції, впроваджуються у виробництво нові верстати та півавтомати. Добре працює колектив раціоналізаторів. За 10 місяців подано 69 раціоналізаторських пропозицій — 30 з них впроваджено у виробництво, це дало понад 27 тисяч карбованців економії. На підприємстві, де працює понад 700 чоловік 287 — ударників кому-

ністичної праці, 317 чоловік борються за це звання. Промовець закликав учасників пленуму, що колектив справився з завданням третього, вирішального року п'ятирічки і створить необхідні перехідні фонди для того, щоб успішно розпочати четвертий рік п'ятирічки.

Директор Донецького УВП Фудим О. М. у своєму виступі розповів про організацію соціалістичного змагання на УВП. Зокрема, про почин комсомольсько-молодіжної бригади, яка працює на складанні ПМЕ-113. На початку року ця бригада давала 1200 штук ПМЕ. Готуючись зустріти день народження Комсомолу і 56-ту річницю Великого Жовтня, бригада стала на трудову ваху і дала слово випустити 2500 штук ПМЕ. Це завдання було перевиконано. В той день молодь доповіла про те, що виготовлено 2700 штук ПМЕ. У своєму виступі він підкреслив, що колектив підприємства має всі можливості достроково завершити річний план і підготуватись до роботи в I кварталі 1974 року. В даний час вирішується на підприємстві важливе завдання: постійно збільшувати випуск продукції високої якості і таку, яка б не поступалася перед світовими стандартами.

Слово для виступу надається голові Одеського обласного відділу УТОГ Семеновій В. І. Вона розповіла про те, що недавно був проведений обласний звіт ударників комуністичної праці, підведені підсумки роботи, намічені нові

завдання для успішного завершення виробничих планів третього, вирішального року п'ятирічки. 216 членів УТОГ області працюють вже в рахунок 1974 року. В своєму виступі Семенова В. І. критикувала роботу науково-методичного кабінету клубної роботи за те, що вони рідко бувають на місцях, не надають достатньої практичної допомоги клубним працівникам. Вона внесла пропозицію про те, щоб на чергових пленумах робились інформації про виконання рішень попередніх пленумів.

В обговоренні доповіді взяли участь директор Ворошиловградського УВП Кизим Л. В., заступник директора Полтавського УВП-2 Кривуля Ф. Х., директор Артемівського УВП Бондаренко Г. О., директор Харківського УВП-2 Яман Л. В., інструктор Сумського облвідділу УТОГ Тулбаєва М. М.

В роботі пленуму взяв участь начальник планово-фінансового управління Міністерства соціального забезпечення УРСР Маслюк І. Г. В своєму виступі він підкреслив, що зараз потрібно звернути увагу на невирішені питання і націлювати колективи підприємств на виконання завдань цього і майбутнього року. Він висловив впевненість, що колективи учбово-виробничих підприємств мають всі підстави на те, щоб успішно вирішити всі виробничі завдання, про які йшла мова на пленумі.

Пленум прийняв відповідну постанову.

КУТОЧОК РАЦІОНАЛІЗАТОРА

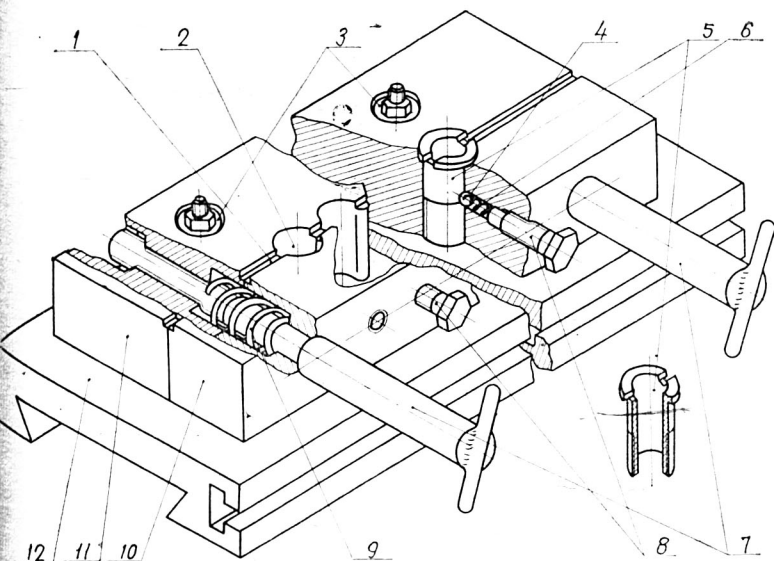
ПРИСТОСУВАННЯ ДЛЯ ФРЕЗЕРУВАННЯ ШЛІЦІВ ВТУЛОК ШСВ-20

На Київському дослідному підприємстві за пропозицією раціоналізаторів П. Телехова та А. Ляхорського виготовлено і впроваджене у виробництво багатомісне пристосування для фрезерування шліців втулок штепсельних з'єднань ШСВ-20.

Пристосування (див. мал.) являє собою два сталевих бруски 10 і 11 з гніздами 2 для оброблюваної деталі 5, що з'єднані гвинтовими затискувачами 7. Для зручності

встановлено на поперечному супорті 12 токарно-револьверного автомата ІН 318. Дискова фреза закріплюється на оправці, яка зажимається у цанговому патроні автомата.

Для фрезерування шліців деталі 5 (алюмінієві втулки ШСВ-20) вільно вставляють у гнізда 2 пристосування при злегка відгвинчених зажимних гвинтах 7, після чого останні загвинчуються до від-

звільнення деталей 5, які обробляються, пристосування має дві розпірні пружини 9. Циліндричні розпірні пружини 9 надіті на гвинтові затискувачі 7.

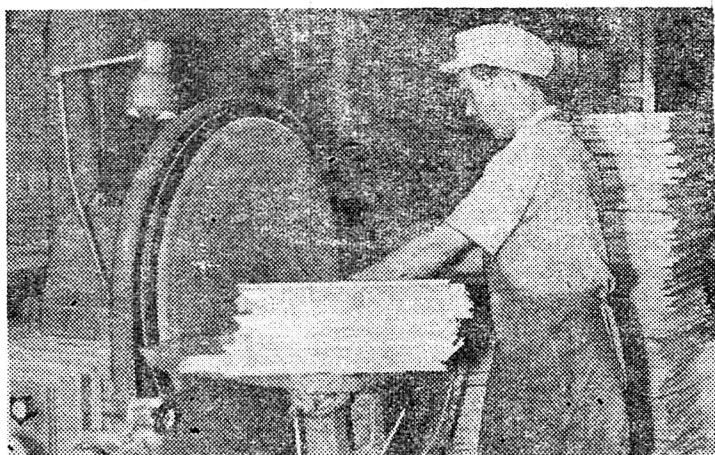
Для попередження зміщення деталей 5 в процесі обробки, циліндричні гнізда 2 пристосування мають шарики фіксатори. Сила прижиму шариків 4 до деталей 5 пружинами 6 фіксаторів регулюється за допомогою гвинтів 8.

Один із брусків 11 пристосування має отвори для кріплення його на верстаті гвинтовими зажимами 3 і паз 1 для проходу дискової фрези.

На Київському дослідному підприємстві пристосування для фрезерування шліців втулок ШСВ-20

дах 2 фіксується при цьому шариками 4 фіксаторів. Включають верстат і подають супорт 12 з пристосуванням. Після обробки верстат виключають, злегка відгвинчують зажимні гвинти 7 і виймають із гнізд 2 готові деталі 5. Потім супорт 12 з пристосуванням повертають у попереднє положення, і процес повторюється.

Застосування такого пристрою для фрезерування шліців втулок ШСВ-20 дозволило вивільнити фрезерувальний верстат і підвищити продуктивність праці на цій операції. Річний економічний ефект від впровадження пристосування на Київському дослідному підприємстві дорівнює близько 300 карбованців.

На Ужгородському УВП-1 Іван Іванович Грига працює вже понад 13 років. За цей час він добре оволодів професією шліфувальника і тепер систематично виконує норми виробітку на 120 процентів при відмінній якості продукції. Маючи великий досвід, передовий виробничник І. І. Грига велику допомогу подає майстру бригади.

На фото: ударник комуністичної праці І. І. Грига.

ВАЖКИЙ ЕКЗАМЕН

Якість, надійність і довговічність виробленої продукції залежить не тільки від технічного оснащення підприємства, але й від постійної роботи по вдосконаленню технології її виготовлення і конструктивному виконанню окремих деталей, що становлять виріб.

З метою постійної перевірки якості виробів, розробки і внесення технологічних і конструктивних коректур у процесі масового випуску виробів при Донецькому учбово-виробничому підприємстві створено і оснащено всім контрольно-випробувальним обладнанням і апаратурою лабораторію випробувань і контрольно-вимірювальних приладів.

Співробітниками лабораторії і технічних служб УВП виконана велика робота по розробці, виготовленню, монтажу і налагодженню обладнання для стендових випробувань електроустановочних виробів, що випускаються підприємством.

Постійну увагу розвитку лабораторії приділяє керівництво УВП.

На сьогодні лабораторія випробувань уже атестована державною комісією і прийнято рішення про видачу їй свідоцтва про атестацію. Одержавши право на самостійну атестацію вироблюваних електроустановочних виробів, лабораторія проводить понад 50 видів типових перевірок по п'яти різновидах електроустановочних виробів, у тому числі штепсельних з'єднань,

патронів, вимикачів і перевимикачів.

Введення в дію випробувальних стендів дозволяє по-новому вирішувати питання про поліпшення якості продукції.

Внесення будь-яких змін чи вдосконалень в конструкцію виробу або технологію виготовлення його окремих деталей перевіряється тепер в лабораторних умовах. Результати випробувань деталей на міцність, їх теплові і механічні якості систематизуються і у вигляді рекомендацій передаються працівникам виробничої служби УВП. Це дозволяє не тільки слідкувати за відповідністю технології виготовлення виробу, але й поліпшувати його експлуатаційні характеристики.

До кінця поточного року планується закінчити роботи по підготовці лабораторії до проведення типових випробувань магнітних пускатів типів ПМЕ-111 і ПМЕ-113.

З введенням в експлуатацію другої черги контрольно-випробувального обладнання стане можливим проведення усіх перевірок магнітних пускатів по програмі типових випробувань.

Складено перший важкий екзаме́н. Попереду — нові пошуки, нові труднощі, нові успіхи.

Е. ЧАЛЕНКО,
начальник лабораторії випробувань і контрольно-вимірювальних приладів Донецького УВП.

В РАХУНОК 1976

Член УТОГ І. Іванків працює в Стрийському ремонтно-будівельному управлінні № 7. За 17 років роботи в управлінні робітник виріс до висококваліфікованого спеціаліста — столяра.

Здібному і працювтому робітникові доручають найскладніші роботи, бо знають І. Іванків виконає будь-яке завдання.

За сумлінне виконання виробничих завдань адміністрація управління неодноразово нагороджувала столяра-умільця грамотами, цінними подарунками і оголошувала подяки. В колективі робітник користується пошаною і заслуженим авторитетом.

Ударник комуністичної праці І. Іванків достроково виконав особливі завдання дев'ятої п'ятирічки і нині працює в рахунок 1976 року. Виконуючи змінні завдання на 180—200 процентів, робітник зобов'язався до кінця 1975 року виконати ще одну особливу п'ятирічку.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ.

НАШЕ ЖИТТЯ

Субота, 17 листопада 1973 р.

МАРАФОНСЬКИЙ ПРОБІГ

НАПЕРЕДОДНІ 30-річчя звільнення Києва від німецько-фашистських загарбників в столиці України відбувся фініш марафонського пробігу. В ньому брали участь 48 спортсменів з різних міст нашої країни. В числі 48 брали участь і два глухих спортсмени.

Одним з них був вінничанин Дмитро Крикливий. Він працює токарем-ремонтником на заводі

Нас було 10 чоловік і ми за 10 днів подолали відстань в 660 кілометрів. Якість взуття виявилася відмінною і продукція була прийнята до масового виробництва.

29 разів я приймав участь у пробігу по маршруту Пушкін — Ленінград. Останній раз цим маршрутом довелося мені бігти 7 жовтня цього року на приз газети «Вечірній Ленінград». Учасників було 40

В 11 годин 30 хвилин розпочався марафон, дистанція якого становить 42 кілометри 195 метрів.

...Проминули колгоспні поля, приміські радгоспи, мальовничі Пушча-Водиця і ось нарешті Київ. Вулиці Леніна, Хрещатик, Кірова. Біля пам'ятника Ватутіну п'ятихвилинна зупинка, а в 16 годин 02 хвилини завершуємо марафон біля пам'ятника Слави. Знову мітинг. Покладання вінків. Нам вручають значки «30 років звільнення Києва».

— Які результати марафону?

— Це було не змагання, а товариський пробіг присвячений знаменній даті. І тому немає ні переможців, ні переможених.

На фото: учасники марафонського пробігу (зліва направо) Г. Левітін, М. Золотов, Д. Крикливий, М. Заболотний. Фото М. ДАВИДЕНКА.

тракторних агрегатів. Йому присвоєно звання ударника комуністичної праці, нагороджено медаллю «За трудову відзнаку». Спортивною ходою і бігом займається з 1961 року. А ось, що розповів лєнінградський Григорій Абрамович Левітін, механік лабораторії одного з лєнінградських науково-дослідних інститутів.

— Мені 62 роки. Я по праву можу називати себе українцем, бо народився в Артемівську, а навчався в Київському технікумі для інвалідів. Спортм займаюсь з 1929 року. В 1935 році лєнінградський завод «Красный треугольник» виготовив партію взуття на гумовій підшві. Для випробування їх міцності була організована 10-денна ходьба Москва — Ленінград, учасником якої довелося бути і мені.

чоловік. Я прийшов п'ятнадцятим.

На прохання розповісти щось додаткове із своєї спортивної біографії Григорій Абрамович додав:

— 1969 році я брав участь у традиційному пробігу в Тулі. Число учасників було 100 чоловік. Я зайняв третє місце і одержав премію — тульський самовар. В 1970 році приймав участь в марафоні Ленінград — Выборг, по лєнінських місцях.

— Як проходив марафонський пробіг в честь 30-річчя визволення Києва?

— Всі учасники пробігу були розміщені в готелі «Авангард». В неділю, 4 листопада, ми, 48 чоловік, зранку автобусами відправились в Ново-Петрівці, де відбувся короткий мітинг і покладання вінків до пам'ятника загиблим воїнам.

— Яка географія учасників пробігу?

— Дуже широка. В марафоні прийняли участь бігуни Києва, Харкова, Москви, Ленінграда, Магнітогорська, всього з 25 міст Країни Рад. Серед них дві жінки (з Харкова і Ленінграда).

— Ваш рік народження 1911. Чи не відбивається ваш вік на спортивних змаганнях?

— Аніскільки. Я спортом займаюсь з 17 років. Тому завжди почуваю себе, як кажуть, «у формі». Слід додати, що в цьому марафоні приймав участь і 79 річний полковник у відставці М. Золотов з міста Сочі. Самому молодому М. Заболотному (Черкаська область) 18 років.

І. САПОЖНИКОВ.

СПОРТИВНИЙ тиждень

ЗБІРНА УТОГ — ЧЕМПІОН 1973
З НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ

Закінчилася першість СРСР серед глухих з настільного тенісу, яка проходила в м. Вільнюсі. До складу збірної команди України ввійшли: В. Васильєв, П. Внир (Львів), О. Наумичко, Т. Митронова (Дніпропетровськ), Н. Ткач (Одеса), Є. Агеева, В. Грабовенко (Миколаїв).

Під час проведення змагань збірні команди республік були розбиті на дві підгрупи.

В I підгрупу ввійшли спортсмени Литви, Білорусії, Вірменії, України, Естонії, Казахстану. У II підгрупу — Латвії, РРФСР, Грузії, Узбекистану, Таджикистану, Киргизії.

Провівши ряд успішних зустрічей збірна УТОГ увійшла до фіналу і в упертій боротьбі виборола звання чемпіона СРСР серед глухих 1973 року. Добре виступили й збірні команди Латвії, РРФСР та Литви, які зайняли відповідно II, III та IV місця.

Цікаво проходила і особиста першість. Тут добре виступили представники нашої збірної П. Внир, В. Васильєв, Т. Митронова, Є. Агеева.

Р. ЛЮБАРСЬКИЙ,
тренер збірної команди УТОГ з настільного тенісу.

З ДРУГОЇ — В ПЕРШУ ГРУПУ

Нещодавно у Вінниці відбулись республіканські змагання з баскетболу серед глухих спортсменів II-ї групи.

Ці змагання, в яких взяли участь сім чоловічих і три жіночих команди, проходили в чудовому спортивному комплексі медичного інституту і викликали жвавий інтерес не тільки у глухих любителів цього виду спорту, але й усієї спортивної громадськості міста. Хоч ігри починались рано, однак, на зустрічах було багато болільників.

Найкраще виступила збірна команда Вінницького облвідділу УТОГ, (тренер Я. Сигинур), яка виграла в усіх зустрічах.

Друге місце зайняла команда Харківського облвідділу УТОГ, яка поступилася донецьким лише одним очком (29:30). Обидві команди вибороли право в майбутньому році виступати в першій групі.

Третє місце здобула команда Донецького облвідділу УТОГ.

Серед жіночих команд переможцем стала команда Донецького облвідділу УТОГ. Друге місце виборола в упертій боротьбі команда Дніпропетровського облвідділу УТОГ. На третє вийшла команда з Івано-Франківська.

Вінницький обласний відділ УТОГ, дирекція і місцевком профспілки УВП встановили три пам'ятні призи кращим гравцям. За рішенням суддівської колегії їх одержали В. Верлока із Харкова, Ю. Андрієвський з Вінниці, та А. Глухенький з Донецька.

Для учасників змагань було влаштовано екскурсію по пам'ятних місцях міста, яку організував обласний відділ УТОГ.

П. КУЧУК,
головний суддя змагань.

Коротко

КОРИСНИЙ СЕМІНАР

Цими днями Запорізький обласний відділ УТОГ провів дводенний семінар з культпрацівниками, головами первинних організацій УТОГ і головами ревізійних комісій, а також з інструкторами-перекладачами.

Перед слухачами виступили кращі лектори і методисти області. Особливу увагу слухачів привернули лекції: «Актуальні проблеми ідеологічної роботи на сучасному етапі», «Форми і методи пропаганди соціалістичного змагання», «Принципи формування пертурну», «Роль образотворчого і прикладного мистецтва» та інші.

На всі питання, які цікавили слухачів семінару, лектори і методисти дали вичерпні відповіді.

НА МОРАЛЬНІ ТЕМИ

СКАЖИ МЕНІ, ХТО ТИ?

ІГОР привів її на глуху вулицю міста. Впевнено натиснув кілька разів на кнопку дзвінка на дверях невеликого, схованого в кущах акації, будинку. Їм відкрили. У кімнаті було двоє незнайомих Риті, — хлопець і дівчина. Побачивши її, Рита ойкнула: це була Наташа Володюк — з їх же УВП. Їй заздрили дівчата, вона носила модні плаття, світери і сумки. У неї була золота обручка з червоним, коштовним каменем. І жила вона вільно, не скупилася в ідальні. Правда, Наташа, бувало, запізнювалася на роботу. Іноді від неї пахло вином, але жила вона не в гуртожитку, а десь в місті, на квартирі.

— А я знала, що ти прийдеш! — Наташа закружляла Риту навколо себе. — Тільки, гляди, нікому не говори. Тут класно!

Вона підморгнула Ігорю, відпустила Риту, дістала з буфета вино, закуски і подала на стіл. Звідкись в її руках з'явилася пачка листівок і Наташа почала показувати їх Риті. Потім вони сіли за стіл, випили за знайомство. Наташа піла сміливо, дзвінко чоко-

лася з Ритою і цілувала її. Рита оп'яніла, випивши ще. В її очах все поплило, почало двоїтися. Вона стомилася і коли Ігор підняв її на руки і переніс на ліжко, вона вже не могла чинити опір...

Прокинулася Рита пізно вранці. Кімната була пуста, тільки немитий посуд та окурки були на столі. І брудно, затасканою відчувала себе Рита. Нестерпно боліла голова. Їй хотілося вийти надвір, але двері були зачинені.

Через дві години прийшла Наташа, почала поратись біля стола. Риті вона сказала, щоб не турбувалася про роботу. На УВП думають ніби вона хвора і лежить вдома в Наташі. Так вона сказала начальнику. І Рита подумала, що це на краще: не треба їти на роботу. Але її не залишало почуття: ніби до неї пристала якась гідота, і їй здавалося, що всі люди побачать це.

А ввечері все повторилося. Тільки зранку Рита все ж пішла на роботу. Як Наташа, Рита стала таємно розпродувати порнографічні листівки. Техніка була проста: Ігор малював, потім фотографували листівки, друкували. Важче бу-

ло продавати — іноді їх гнали, іноді доводилося тікати від міліції. А одного разу Ігор хвалявся, що довелося стрибати на ходу з вагона...

Так і котилася Рита вниз. Вона любила Ігоря і боялася, що він її залишить і тягнулася за ним. До того ж її тримав страх: після тієї ночі Ігор став з нею грубим і жорстоким, а його друзі прямо попередили Риту, що з їх компанії ворття немає.

Все обірвалося взимку. На УВП стривожились: враз пропала Наташа Володюк. Думали, що захворіла, але минув тиждень, а про неї нічого не було чути. Тоді послали до неї на квартиру. І здивувались, довідавшись від хазяйки, що Наташа тут тільки прописана, але не живе, і що хазяйка не знає, де взагалі живе Наташа. І ніхто на УВП не знав її справжньої квартири. Всі, крім Северової, але Рита мовчала, хоч її й питали. Потім згадали, що одного разу Наташа сказала: ніби Рита лежить в неї. А коли викликали її в кабінет до директора, то вона збрехала, сказавши, що сама просила Наташу так сказати, бо насправді не хворіла тоді, а їздила додому, до

матері. Після цього її відпустили. Але ввечері Рита сама спитала Ігоря та його друзів про Наташу. Ігор промовчав, а ті, косо глянувши на Риту, порадили не шукати. Поїхала, той поїхала. Недовіря образило Риту і вона вирішила пошукати Наташу сама. Але шукати не довелося. Вранці в цеху тільки і розмов було, що приїжджала міліція і директор з начальником цеху поїхали в інше місто, в морг, ніби туди привезли Наташу — знайшли її в яру біля залізниці.

Сама не своя працювала того ранку Рита, а в обідню перерву кинулася на вулицю шукати Ігоря. Скажи мені, хто ти? крикнула вона, побачивши його на вулиці. — Хто?

На них озирнулися люди. Рита дивилася на Ігоря, чекала і боялася, і вірила. А він потупив очі, згорбившись, пішов від неї, від людей, в провулок...

Зі слезами прийшла Рита до перекладача і все розповіла про себе, і Наташу, про Ігоря і його друзів. Того вечора міліція зробила обшук в будинку, заарештувала листівників. Знайшли листівки, гроші, годинник і обручку Наташі.

Потім був суд. Виявилось, що Наташа познайомилася з хлопцем з іншого міста і хотіла поїхати з ним. Вона вимагала у старих друзів свою частку прибутку — три тисячі карбованців. Ті погрозували їй, але Наташа не злякалась, сказала: що раз так, то вона заявить міліції. Ось тоді, в тамбурі поїзда Ігор і стукнув Наташу у скроні тяжким портсигаром. З неї зняли годинник, обручку і, відкривши підробленим ключем двері вагону, скинули її тіло в засніжений яр. Гадали, що занесене снігом, до весни не знайдуть, а там, спробуй, розберись. Але мертву знайшли хлопці, які катались на лижах поблизу яру.

Ось і вся історія. Ігор з товаришами одержали своє. Загинула Наташа. І залишилася Рита — одна зі зломаним життям. Може підніметься вона, перестраждає, адже молодість сильна і знайде собі справжнього друга.

Але хай те, що сталося з нею, буде уроком для інших.

М. НИРОВ.

Редактор О. БОРИМЧУК.

Наша адреса: 252021, м. Київ-21, Кловський спуск, 18—20
телефон 93-39-27.

«Наша жизнь» — орган Центрального правління Українського
общества глухих.